

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania projektu nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania wynika ze zmiany treści upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania przedmiotowego rozporządzenia, zawartego w art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty, dokonanej ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr..., poz...).

Zgodnie z nowym brzmieniem upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego, sposób ich działania oraz minimalny dzienny wymiar godzin świadczonego przez te formy nauczania, wychowania i opieki, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.

Treść upoważnienia dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zawarta w art. 14a ust. 7 ustawy o systemie oświaty, uległa zmianie w związku ze zmianą treści art. 6 ust. 2 i 3 ustawy o systemie oświaty.

Projekt rozporządzenia określa warunki tworzenia oraz zasady działania zarówno publicznych jak i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego. Zgodnie z wytyczną zawartą w upoważnieniu uwzględnia konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia. Minimalny dzienny wymiar godzin nauczania, wychowania i opieki, świadczonych przez te formy, został ustalony z uwzględnieniem liczby dzieci uczęszczających do tych form.

W § 7 projektu określono minimalny dzienny i tygodniowy wymiar godzin zajęć, świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki.

Liczba godzin zajęć powinna być uzależniona od wielkości grupy. Minimalny dzienny wymiar zajęć wynosi 3 godziny.

Minimalny tygodniowy wymiar zajęć zmienia się w przypadku zwiększania się liczby dzieci w grupie. W grupie liczącej od 3 do 12 dzieci minimalny wymiar zajęć wynosi 12 godzin, w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci 16 godzin, w grupie liczącej od 17 dzieci do 20 dzieci 20 godzin, a w grupie liczącej powyżej 20 dzieci 25 godzin.

Należy podkreślić, iż są to minimalne wymiary godzin zajęć i nic nie stoi na przeszkodzie, aby organy prowadzące inne formy wychowania przedszkolnego ustalały większy niż minimalny wymiar tych zajęć wskazany w projektowanym rozporządzeniu. Organy prowadzące są obowiązane uwzględnić w szczególności konieczność dostosowania innych form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, co oznacza, że dzienny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki musi być dostosowany do możliwości dzieci oraz potrzeb rodziców.

W projektowanym rozporządzeniu minimalne wymiary godzin zajęć dotyczą zarówno publicznych, jak i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego.

W związku z ustawowym objęciem od 1 września 2011 r. dzieci 5-letnich rocznym obowiązkowym przygotowaniem przedszkolnym, w § 5 pkt 6 lit. c projektu dookreślono, iż skreślenie z listy wychowanków przez organ prowadzący nie dotyczy dzieci, które będą realizowały powyższy obowiązek w publicznym punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego.

W § 13 projektu zamieszczono przepis przejściowy obowiązujący do dnia 31 sierpnia 2011 r., w którym określono minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć, świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki. Minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci wynosi 12 godzin, w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci 16 godzin, a w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci 20 godzin. Określone w § 13 minimalne tygodniowe wymiary godzin zajęć są powtórzeniem obecnie obowiązujących przepisów dotyczących minimalnego tygodniowego wymiaru godzin zajęć świadczonego w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki.

Przepis przejściowy potrzebny jest organom prowadzącym na dostosowanie prowadzonych obecnie innych form wychowania przedszkolnego do wymogów nowego rozporządzenia *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*.

Konieczność dostosowania wynika z tego, że § 7 projektu zawiera inny, niż obecnie obowiązujący (wymieniony wcześniej), minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć prowadzonych w punkcie lub zespole.

Ponieważ projektowane rozporządzenie stanowi akt wykonawczy do ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty proponuje się w § 14, aby weszło w życie z dniem 1 września 2010 r., z wyjątkiem § 7 oraz § 5 pkt 6 lit. c, które powinny zacząć obowiązywać z dniem 1 września 2011 r.

Pozostałe przepisy projektowanego rozporządzenia powtarzają rozwiązania wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 27 maja 2009 r. *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania*.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji Narodowej z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ich rodziców, przedszkoli, szkół podstawowych, nauczycieli, kuratorów oświaty, gmin oraz innych osób prawnych i osób fizycznych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym i związkom zawodowym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 6) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 7) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
- 8) Wolnemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność – Oświata”,
- 9) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 10) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 11) Zarządowi Głównemu Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 12) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
- 13) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 14) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
- 15) Związkowi Gmin Wiejskich RP,
- 16) Związkowi Miast Polskich,
- 17) Unii Miasteczek Polskich,
- 18) Federacji Inicjatyw Oświatowych,
- 19) Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego,
- 20) Stowarzyszeniu Nauczycieli Edukacji Początkowej,
- 21) Polskiemu Komitetowi Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego,
- 22) Stowarzyszeniu Rodziców „TU”.

Projekt zostanie również przekazany do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Rady Ekumenicznej oraz do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Jednakże może mieć ono dwojaki wpływ na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Z jednej strony gminy, jako organy prowadzące publiczne inne formy wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie stosując się do

określonego minimalnego tygodniowego wymiaru godzin, zależnie od liczby dzieci w grupie, mogły w przypadku grupy od 20 do 25 dzieci ustalić ten wymiar na poziomie 20 godzin, co nie oznacza, że wymiar nie był ustalony jednak na wyższym poziomie.

Proponowany od dnia 1 września 2011 r. nowy tygodniowy minimalny wymiar godzin zajęć świadczonego w punkcie przedszkolnym lub zespole wychowania przedszkolnego nauczania, wychowania i opieki, spowoduje średni wzrost realizacji obowiązkowych zajęć o 2,13 godziny tygodniowo. Powyższa średnia wynika z zestawienia i przeliczenia obecnie obowiązującego minimalnego tygodniowego wymiaru tych zajęć z wymiarem projektowanym w rozporządzeniu. Obecnie wynosi on w grupie liczącej od 3 do 15 dzieci - 12 godzin; w grupie liczącej od 16 do 19 dzieci - 16 godzin; w grupie liczącej od 20 do 25 dzieci - 20 godzin. Proponuje się, aby minimalny tygodniowy wymiar wynosił w grupie liczącej od 3 do 12 dzieci - 12 godzin, w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci - 16 godzin, w grupie liczącej od 17 do 20 dzieci - 20 godzin, a w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci - 25 godzin. Oznacza to, że w grupach o liczebności dzieci do 12, wymiar zajęć nie ulegnie zmianie. Natomiast realnie wzrośnie proponowany powyższy wymiar zajęć w grupach: 13-15 dzieci o 4 godziny, 17-19 dzieci o 4 godziny oraz 21-25 dzieci o 5 godzin. Spowoduje to, że wskazany powyżej średni wzrost realizacji obowiązkowych zajęć wynosić będzie 2,13 godziny tygodniowo.

Szacując ewentualne koszty, które może ponieść jednostka samorządu terytorialnego w przypadku, kiedy jest organem prowadzącym dla funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego, wzięto pod uwagę średnie wynagrodzenie brutto nauczycieli uwzględniające planowane podwyżki od września 2010 r. tj. stażysta – 2 447 zł, kontraktowy – 2 716 zł, mianowany – 3 523 zł, dyplomowany – 4 502 zł.

Wzięto również pod uwagę strukturę awansu zawodowego nauczycieli tj. procent etatów nauczycieli stażystów - 8,98%, kontraktowych - 18,67%, mianowanych – 35,16%, dyplomowanych – 37,19% (uśrednione wynagrodzenie będzie wynosiło 3 640 zł, a średnia stawka godzinowa 35 zł).

Szacuje się, że dodatkowy roczny koszt, który może ponieść gmina w związku z projektowanym zwiększeniem minimalnego tygodniowego wymiaru godzin zajęć w funkcjonującej innej formie wychowania przedszkolnego wyniesie 3 876,6 zł (35 zł x 2,13 godz. x 52 tyg.).

Z drugiej strony należy również wziąć pod uwagę, iż rozporządzenie ma ścisły związek z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, która umożliwiła organom prowadzącym (w tym gminom) ustalanie wysokości opłat za świadczenia udzielane przez publiczne inne formy wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla publicznych przedszkoli, nie krótszy jednak niż 5 godzin dziennie. Przed zmianą dokonaną powyższą ustawą, gminy nie mogły ustalać opłat za organizowanie zajęć w czasie przekraczającym wymiar czasu realizacji podstawy programowej, z powodu braku podstaw prawnych do pobierania takich opłat za zajęcia prowadzone w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego. Tym samym, rozporządzenie może mieć pozytywny wpływ na budżet gminy.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Przedmiotowa regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowa regulacja poprawi spójność społeczną, przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, poprawi wskaźniki edukacyjne poprzez upowszechnienie wychowania przedszkolnego zarówno w środowisku wiejskim, jak i wielkomiejskim.